

Yttrande angående ansökan om planbesked gällande Baggensudden, 15:2, Saltsjöbaden, Nacka kommun

Bakgrund

Planenheten har begärt kommunantikvariens yttrande vad gäller inkommen begäran om planbesked avseende fastigheten baggensudden 15:2. Förslaget innebär rivning av befintlig byggnad samt uppförande av två bostadshus. De nya byggnaderna föreslås att utföras som mindre repliker av originalbyggnaden.

Bestämmelser i gällande plan

Fastigheten är idag bebyggd med en villa som uppfördes under 1910-talet. För fastigheten gäller två stadsplaner (S 88 och S 113), laga kraft vunna 1912 respektive 1936. Byggnaden är inte rivningsskyddad i stadsplanen. På fastigheten finns även några gårdsbyggnader och flera värdefulla träd.

Synpunkter

Villan har genom åren byggts om och byggts till, men dess grunddrag och karaktär från tidigt 1900-tal kan fortfarande tydligt avläsas. Byggnaden är till sin art reslig och påkostad och har hämtat sina influenser från jugendstilen. Byggnaden har en monumental placering som förstärks av den murade terrassen. Tomtbilden med den stora huskroppen centralt placerad på högdelen av fastigheten påvisar platsen historia och tidstypiska tomtbild för Saltsjöbaden. Byggnadens värde förstärks dessutom genom dess monumentala och centrala placering i landskapet som tillåter inblickar från Pålänsviken. Detta tillför byggnaden ett särskilt kulturhistoriskt, miljö- och karaktärsskapande värde för bebyggelseområdet och landskapsbilden. Under årens lopp har vissa kompletteringar utförts i bebyggelsemiljön,

men det är trots det de större villorna från tidigt 1900-tal anger tonen för bebyggelsebildens mot Pålänsvägen och vattnet.

Det är betydelsefullt att Saltsjöbadens äldre villor bevaras eftersom de så intimt hör samman med samhällets etablering. Villorna representerar inte bara arkitekturhistoriska och miljömässiga värden utan berättar även om dåtidens levnadskick, samhällsstrukturer etc. Idag står en stor del av Saltsjöbadens villabebyggelse utan skydd i planen. Det är därför principiellt betydelsefullt att slå vakt om ett bevarande i varje enskilt fall där objektet så tydligt tillför området ett kulturhistoriskt värde.

Moderna repliker i mindre skala kan inte ersätta kulturarvet, det bedöms inte vara en hållbar utveckling. Enligt 2 kap 6§ skall vid planläggning byggnader och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbildens, natur- och kulturvärden på platsen och intresset av en god helhetsverkan. Utifrån kulturmiljöaspekt är det betydelsefullt att bevara områdets karaktäristiska tomtbild.

Med anledning av ovanstående bedöms inlämnat förslag avseende planbesked olämpligt.

I tjänsten

Maria Legars
Kommunantikvarie